

Klachtnummer 2020/059

Het betreft een formele schorsing. Dat de leerling de mogelijkheid kreeg in een andere ruimte de CITO-toets te maken op de schorsingsdag doet daar niet aan af, nu bij een schorsing de plicht hoort schoolwerk te verschaffen. Nu er op die dag de CITO-toets werd afgenomen, was de school verplicht die dag de mogelijkheid te geven deze toets te maken. Niet gebleken is dat in het kader van de schorsing alle in aanmerking komende belangen in voldoende mate zijn meegewogen. Bij de oplegging van de schorsing is gekeken naar de ernst van het letsel. Niet is gebleken dat is meegewogen dat de leerling niet eerder een incident heeft veroorzaakt en dat niet met opzet is gehandeld, hoe vervelend de gevolgen ook zijn voor het slachtoffer. De schorsing was bedoeld als een moment van bezinning. Voor dat doel was het echter niet noodzakelijk een schorsing op te leggen, ook al was de duur daarvan maar één dag. Volstaan had kunnen worden met een time-out, althans een andere minder verstreckende maatregel als genoemd in de schoolgids. Bovendien valt het incident niet onder de in de schoolgids genoemde ernstige redenen om tot schorsing over te gaan. De schorsing voldoet niet aan het subsidiariteitsvereiste. Aan het schorsingsbesluit kleven bovendien enkele formele gebreken. Zo staat in het Protocol dat in het gesprek met de directeur na een incident ook de leerkracht aanwezig dient te zijn en er nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden moeten worden verkend. Dit is niet gebeurd. Klaagster reageerde fel op de schorsing, onder meer door te dreigen met de politie. In een dergelijke situatie is het de professionele taak van de school om de-escalerend op te treden en de communicatie open te houden. Een gesprek waarbij in tegenstelling tot het Protocol niet de leerkracht maar een bestuurslid aanwezig was, past niet in een de-escalerende attitude. Klagers hebben tijdig schriftelijk bezwaar gemaakt tegen de schorsing. Daarna heeft verweerster het bezwaar met de directeur besproken. Het intern bespreken van het bezwaarschrift is echter geen beslissing op bezwaar, omdat klagers niet kunnen weten wat er besloten is. Dat klagers twee maanden na hun bezwaar een klacht hebben ingediend, laat onverlet dat het bestuur tijdig een beslissing op het ingediende bezwaar diende te nemen.

ADVIES

Aan het bestuur van A. in (plaatsnaam) te (land), onderdeel van Stichting Onderwijs in het Buitenland (NOB) te Voorburg (hierna: het bevoegd gezag) inzake de klacht van mevrouw B. en de heer C. (hierna: klagers). Klagers zijn de ouders van D. (tien jaar), thans ex-leerling van groep 7 van E. in (land) (hierna: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs (hierna: de Commissie) heeft op 6 mei 2020 van klagers een klachtenformulier en klachtbrief met een aantal bijlagen ontvangen.

De klacht is gericht tegen mevrouw F., directeur van de school (hierna: de directeur) en het bestuur van de school. Het bevoegd gezag wordt aangemerkt als verweerster.

Op 14 mei 2020 heeft de Commissie op haar verzoek de schorsingsbrief van 28 februari 2020 van klagers ontvangen.

Op 2 juni 2020 heeft de Commissie het verweerschrift met bijlagen ontvangen van de directeur en mevrouw F., penningmeester van de school (hierna: de penningmeester).

De repliek van klagers op het verweer heeft de Commissie op 17 juni 2020 ontvangen. De Commissie heeft bij brief van 24 juni 2020 aan verweerster een aantal nadere vragen gesteld. Deze heeft daarop in haar dupliek van 7 juli 2020 geantwoord.

Op 8 juli 2020 heeft de Commissie beraadslaagd en de klacht op basis van de stukken schriftelijk afgedaan.

II Het standpunt van klagers

De aanleiding van de klacht is de onterechte schorsing van D. voor het volgende incident, waarbij de leerkracht niet aanwezig was. D. wilde in de klas de nek van haar klasgenoot G. met een dun takje kietelen, maar door een onverwachte beweging van G. kwam het takje in zijn oor terecht. Het onfortuinlijke gevolg was dat zijn trommelvlies is beschadigd. Beide kinderen zijn daar erg van geschrokken. Klagers betreuren ten eerste wat G. is overkomen. Klagers zijn boos over de reactie van de school. De school heeft G. voor deze onbedoelde, onopzettelijke handeling extern geschorst voor een dag, zonder eerst alle betrokkenen te spreken en zonder naar de intentie van het Protocol time-out, schorsing en/of verwijdering in de schoolgids 2019-2020 (hierna: het Protocol) te kijken. In de drie jaar op de school heeft D. nooit een incident veroorzaakt en/of een waarschuwing gekregen. Twee jaar eerder was er een incident waarbij een klasgenoot D. en een vriendinnetje doelbewust met een knuppel heeft geslagen. Toen heeft de school (ook) niet volgens het Protocol gehandeld, want pas na aandringen van klagers heeft de school deze klasgenoot intern geschorst. Klagers vinden dat de school bij het toepassen van het Protocol niet in redelijkheid en billijkheid heeft gehandeld. Daarnaast zijn klagers van mening dat het bestuur tot nu toe ten onrechte niet inhoudelijk heeft gereageerd op hun bezwaarschrift van 2 maart 2020. Naar aanleiding van de schorsingsbrief van de school van 27 februari 2020 hebben klagers gebruikt gemaakt om binnen de daarin gestelde termijn van 10 dagen tegen de opgelegde maatregel bezwaar te maken. Klagers hebben dit gedaan omdat zij vinden dat de door de school opgelegde forse maatregel aan D. niet in verhouding staat tot wat er die dag is voorgevallen.

De klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Het onterecht extern schorsen van D., waarbij het schoolreglement niet is gevolgd en onvoldoende nazorg aan D. is verleend.
2. Geen reactie van het bevoegd gezag op het bezwaarschrift van klagers van 2 maart 2020.

III Het standpunt van verweerster

In de visie van verweerster is de klacht ongegrond.

Ad 1: de schorsing van D.

Verweerster is van mening dat zij bij dit incident, waarbij D. lichamelijk geweld tegen een klasgenoot heeft gebruikt, de juiste procedure heeft gevolgd. Direct na het incident heeft de leerkracht een gesprek met D. en de groep gehad. Diezelfde dag stelde de leerkracht klaagster daarvan op de hoogte. Daarna bespraken de directeur, de IB-er en de leerkracht welke consequenties aan dit ernstige incident verbonden moesten worden. Zij besloten op basis van het schoolreglement D. voor

een dag extern te schorsen. Diezelfde avond informeert de directeur klagers telefonisch over deze maatregel.

De (vrij)dag na het incident kwam D. (toch) naar school waardoor de schorsing werd verplaatst naar de daaropvolgende maandag. Die dag heeft D. niet in haar klas, maar wel op school deelgenomen aan de CITO-toets. Feitelijk heeft er volgens de school geen externe schorsing plaatsgevonden, hoewel deze wel formeel was opgelegd.

Verweerster vindt dat de schorsing met de juiste intentie is opgelegd. Op basis van het Protocol kan in het geval dat het incident zo ernstig is, zoals in dit geval, worden overgegaan tot een formele schorsing. Deze maatregel was bedoeld als een moment van bezinning voor D.. Ook de moeder van G. voelde zich gesteund door de opgelegde schorsing.

Naar aanleiding van het bezwaarschrift van klagers is de directeur door het bestuur gehoord. Daarna hebben de directeur en de leerkracht klagster tevergeefs proberen te bereiken. Ook heeft de school contact gehad met de onderwijsinspectie over de opgelegde maatregel.

Ad 2: geen reactie op bezwaarschrift

Door het indienen van de klacht bij de Commissie was het volgens het bestuur niet meer nodig om het bezwaar van klagers verder af te handelen.

IV Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

Ad 1: de schorsing van D.

Partijen zijn het erover eens dat D. niet met opzet heeft gehandeld. Ook verschillen partijen niet van mening over het feit dat het gevolg van het incident, het beschadigen van het trommelvlies, heel vervelend is voor het slachtoffer. Verweerster vindt de gevolgen zo ernstig dat volgens haar een schorsing op zijn plaats is.

Het betreft een formele schorsing. Dat D. de mogelijkheid kreeg in een andere ruimte de CITO-toets te maken op de schorsingsdag doet daar niet aan af, nu bij een schorsing de plicht hoort om schoolwerk te verschaffen. Nu er op die dag de CITO-toets werd afgenomen, was de school verplicht D. die dag de mogelijkheid te geven deze toets te maken.

In de schoolgids van verweerster / het Protocol staat het volgende: “ Wanneer de gedragsregels worden overschreden, kunnen de volgende maatregelen worden getroffen met als doel de leerling bewust te maken van zijn/haar ongewenst gedrag en/of ongewenst gedrag voor de toekomst te voorkomen: de leerling wordt aangesproken op de overtreding, de leerling biedt afhankelijk van de overtreding zijn/haar verontschuldiging of excuses aan, de leerling krijgt extra werk en/of opdrachten die op school of thuis worden gemaakt, de leerling wordt tijdelijk uit de groep verwijderd, de leerling blijft gedurende één of meerdere pauzes binnen, de leerling blijft gedurende één of enkele dagen na schooltijd na en/of de leerling wordt verwezen naar de directie, die vervolgens maatregelen zal treffen. (...) Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang.(...) Pas bij een volgend incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. Redenen om een leerling te schorsen: bedreiging door ouder(s)/verzorger(s), herhaalde les-/ordeverstoringen, wangedrag tegenover leraren en/of medeleerlingen, diefstal, beroving, afpersing, bedreiging, geweldpleging, gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden, bezit van wapens of vuurwerk, het zich niet houden aan regels betreffende de identiteit van de school (p. 29 – 33 Schoolgids).

Uit de jurisprudentie volgt dat er bij een schorsing een belangenafweging plaats moet vinden en de schorsing proportioneel en subsidiair moet zijn. Dat laatste betekent dat moet worden gezien of het doel van de maatregel ook op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt. Dat de school een eigen afweging moet maken alvorens over te gaan tot schorsing blijkt ook uit het gebruik van het woord ‘kan’ in de voormelde zin dat tot een schorsing kan worden overgegaan.

Het is de Commissie echter niet gebleken dat alle in aanmerking komende belangen in voldoende mate zijn meegewogen.

De Commissie stelt vast dat verweerster bij de oplegging van de maatregel van schorsing heeft gekeken naar de ernst van het letsel.

Niet is gebleken dat verweerster heeft meegewogen dat D. niet eerder een incident heeft veroorzaakt en dat zij niet met opzet heeft gehandeld, hoe vervelend de gevolgen ook zijn voor het slachtoffer.

Ten aanzien van de vraag of de opgelegde maatregel subsidiair is, dat wil zeggen dat het doel van de maatregel ook op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt, overweegt de Commissie als volgt. Verweerster benadrukt in haar dupliek dat de schorsing was bedoeld als een moment van bezinning voor D.. Voor dat doel was het echter niet noodzakelijk een schorsing op te leggen, ook al was de duur daarvan maar één dag. Met het oog op bezinning had kunnen worden volstaan met een time-out, althans een andere minder verstrekkende maatregel als hiervoor genoemd in de schoolgids. Bovendien valt het incident niet onder de in de schoolgids genoemde ernstige redenen om tot schorsing over te gaan. Gelet daarop is de Commissie van oordeel dat de opgelegde maatregel van schorsing niet voldoet aan het subsidiariteitsvereiste.

Aan het schorsingsbesluit kleven bovendien enkele formele gebreken. Zo staat in het Protocol dat in het gesprek met de directeur na een incident ook de leerkracht aanwezig dient te zijn en er nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden moeten worden verkend. Dit is niet gebeurd. Het was aangewezen dat bij dat gesprek de leerkracht aanwezig was geweest. Zij had een deel van de context van het gebeurde kunnen schetsen en mede (andere) oplossingen kunnen verkennen.

Klaagster reageerde fel op de schorsing, onder meer door te dreigen met de politie. In een dergelijke situatie is het de professionele taak van de school om de-escalerend op te treden en de communicatie open te houden. Een gesprek waarbij in tegenstelling tot het Protocol niet de leerkracht maar een bestuurslid aanwezig was, past niet in een de-escalerende attitude.

Dit klachtonderdeel is dan ook gegrond.

Ad 2: geen reactie op bezwaarschrift

Klagers hebben schriftelijk bezwaar gemaakt tegen de schorsing binnen de (in de schorsingsbrief) gestelde termijn. Daarna heeft verweerster het bezwaar met de directeur besproken.

Het intern bespreken van het bezwaarschrift is echter geen beslissing op bezwaar, omdat klagers niet kunnen weten wat er besloten is. Dat klagers twee maanden na hun bezwaar een klacht hebben ingediend bij de Commissie laat onverlet dat het bestuur tijdig een beslissing op het ingediende bezwaar diende te nemen.

Ook dit klachtonderdeel is gegrond.

V Oordeel over de gegrondheid van de klachten

Beide klachtonderdelen zijn gegrond.

Aldus gegeven op 8 juli 2020 door mr. C.M. van der Bas, voorzitter, A. Janbroers en mr. P. H.M. Kanters, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. van Veen als secretaris.